

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

2019-08-22

Radviliškis

Įstaigos sritis (-ys) kurioje (-iose) nustatyta, kad egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė	Veikla, susijusi su viešųjų pirkimų organizavimu
Subjektas (-ai), atlikęs (-ę) įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymą	BP slaugytoja V. Vorobjova
Analizuotas laikotarpis	2017 m. sausio mėn. – 2018 m. sausio mėn.
Naudoti metodai ir veiksmai bei įstaigos esamos situacijos vertinimo kriterijai	Buvo naudojami teisės aktų ir dokumentų statistinės analizės metodai.
Įstaigos veiklos srities, kurioje egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, korupcijos rizikos veiksniai, įstaigos teisės aktai, sprendimai, administracinės procedūros sprendimai, pagrindžiantys išvadą ir kita	Analizuoti LR viešųjų pirkimų direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, LR SAM 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“; Viešųjų pirkimų organizavimo tvarka, patvirtinta VšĮ Šeduvos PSPC direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-36.
Išsamiai paaiškinamos priežastys, dėl kurių atsirado skirtumų tarp esamos situacijos ir tos situacijos, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus, įvertinama jų įtaka korupcijos pasireiškimo tikimybės egzistavimui	Pasirinkta veikla, susijusi su viešųjų pirkimų organizavimu, kadangi ši veikla atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 3 dalyje nustatytus kriterijus: <i>„Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas“.</i>
Priemonės, kurių būtina imtis nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti (kai įstaiga turi pavaldžių ar jos reguliavimo sričiai priskirtų kitų įstaigų, taip pat nurodomos priemonės, kurių būtina imtis pastarosiose nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ir šalinti)	Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimą veikloje, susijusioje su viešųjų pirkimų organizavimu, korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali. Tikslinga stiprinti vidaus kontrolės procedūras.
Priemonės, kurių būtina imtis didelei korupcijos pasireiškimo tikimybei atitinkamoje įstaigos veiklos srityje šalinti	Viešųjų pirkimų procedūras atliekantiems asmenims organizuoti mokymus viešų ir privačių interesų derinimo bei korupcijos prevencijos temomis.
Kiti reikalingi siūlymai	

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖ 2019-08-22

VšĮ Šeduvos PSPC (toliau – Centras) vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos priežiūros sistemoje 2015-2019 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybės, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės ir veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir vertinimą Centre.

Nustatant ir vertinant korupcijos tikimybę ir Centro veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo atsižvelgta į :

- Programos 10 uždavinį,
- Rekomendacijų 8 punkte nurodytus kriterijus.

Analizuotas 2017 m. sausio mėn. – 2018 m. sausio mėn. laikotarpis. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko VšĮ Šeduvos PSPC bendrosios praktikos slaugytoja V. Vorobjova, kuri atsakinga už korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje, naudojant teisės aktų ir dokumentų statistinės analizės metodus.

Vertinant Centro veiklos sritis, kuriose galimai didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, buvo naudojamosi Rekomendacijų priedu „*Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo klausimynas*“.

Atlikus Centre veiklos sričių analizę, pasirinkta – viešųjų pirkimų organizavimas, nes ši sritis atitinka dalį kriterijų, nustatytų Rekomendacijų 8 punkte, taip pat tai apibrėžta ir Programos 10 uždavinyje.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės analizė atlikta veiklos srityje – viešųjų pirkimų organizavimas, pagal KPI 6 straipsnio 6 dalyje nustatytus kriterijus „*Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas*“. Buvo peržiūrėti vidaus dokumentai, reglamentuojantys vertinamą veiklos sritį:

- VšĮ Šeduvos PSPC direktoriaus 2014 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. V-1 „Dėl VšĮ Šeduvos PSPC viešųjų pirkimų komisijos viešiesiems pirkimams organizuoti ir vykdyti sudarymo“;
- VšĮ Šeduvos PSPC direktoriaus 2017 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. V-36 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos patvirtinimo“;

- VŠĮ Šeduvos PSPC direktoriaus 2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. V-45 „Dėl odontologinio aparato pirkimo“;
- VŠĮ Šeduvos PSPC Viešųjų pirkimų komisijos posėdžių protokolai.

Centre viešųjų pirkimų procesas vykdomas remiantis Viešųjų pirkimų įstatymu bei VŠĮ Šeduvos PSPC direktoriaus patvirtintais įsakymais: viešųjų pirkimų planavimo, iniciavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašu. Centre pildomi tiekėjų apklausos lentelių, viešųjų pirkimų protokolų bei pirkimų registravimo elektroniniai žurnalai.

Centre viešųjų pirkimų procesas pradedamas metiniu pirkimų planavimu. Kiekvienų metų patvirtintame metiniame pirkimų plane numatomi tais kalendoriniais metais vykdytini viešieji pirkimai, numatoma planuojama pirkimų vertė, BVPŽ kodai, pirkimo būdas. Metinio pirkimo plano sudarymo procese Centro direktorius ir vyr. slaugytoja – slaugos administratorė atsakingi už planuojamais metais numatomą inicijuoti pirkimų poreikio pateikimą. Planas skelbiamas viešai, kiek tai reikalauja Viešųjų pirkimų įstatymas. Informacijos apie numatomus vykdyti viešuosius pirkimus skelbimas vertintinas kaip vienas iš korupcijos rizikos mažinimo bei veiklos skaidrumo užtikrinimo veiksnių, sudarančių prielaidas ne tik susipažinti su skelbiama informacija, bet ir kontroliuoti vykstančius procesus.

Centro patvirtintoje tvarkoje numatyta, kad viešuosius pirkimus, atsižvelgiant į jų vertę, vykdo ir atlieka viešųjų pirkimų specialistas ir (arba) komisija. Komisija ir viešųjų pirkimų specialistas priima visus esminius pirkimų procedūrų sprendimus, vykdo jiems pavestus procedūrinius veiksmus, bendrauja su tiekėjais pirkimo procedūrų metu. Atskiriems pirkimams arba atskirų rūšių prekių, paslaugų ar darbų pirkimams vykdyti įmonėje gali būti sudaromos atskiros komisijos. Komisija ir viešųjų pirkimų specialistas dirba pagal darbo reglamentą, kuris tvirtinamas Centro direktoriaus. Visi minėti asmenys turi būti nepriekaištingos reputacijos ir savo funkcijas gali pradėti vykdyti tik po to, kai pasirašo nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Pažymėtina, kad komisijos nariai ar specialistas negali išmanyti visų sričių, todėl net ir taikant papildomas vidaus kontrolės procedūras (pvz.: peržiūrint technines specifikacijas) ne visais atvejais įmanoma tinkamai įvertinti ar jos surašytos nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Dėl šių priežasčių, siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, tikslinga techninių specifikacijų peržiūroms, vertinimams pasitelkti išorės ekspertus.

Centro direktoriaus patvirtintame viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamente yra numatomos ir papildomos vidaus kontrolės priemonės ir procedūros mažinančios korupcijos pasireiškimo tikimybę:

1. Komisija savo sprendimus priima laikydamasi nešališkumo ir konfidencialumo reikalavimų, lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.
2. Komisijos nariai privalo nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip galint paveikti sprendimus, kurie sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą, vadovaujantis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintu „Viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų nusišalinimo tvarkos aprašu“.
3. Atlikus pirkimo procedūras ir priėmus sprendimą sudaryti pirkimo sutartį, Viešojo pirkimo komisijos sekretorė arba kitas paskirtas Viešojo pirkimo komisijos narys per 5 darbo dienas CVP IS priemonėmis informuoja pirkime dalyvaujančius tiekėjus apie nustatytą laimėtoją ir ketinamą sudaryti pirkimo sutartį – pirkimo objektą, laimėjusio dalyvio pavadinimą, jo pasirinkimo priežastis ir, jeigu žinoma, pirkimo sutarties įsipareigojimų dalį, kuriai laimėtojas ketina pasitelkti subrangovus, subtiekėjus ar subteikėjus nepažeisdamas konfidencialios informacijos reikalavimų, išvardytų Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio nuostatose.

Viešųjų pirkimų specialistas, siekdamas mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, skelbia viešuosius pirkimus (išskyrus mažos vertės). Viešinant informaciją apie vykdomus viešuosius pirkimus papildomai kontroliuojami viešųjų pirkimų vykdymo procesai, nes didėja tikimybė, kad tiekėjai, pastebėję teisės aktų reikalavimų neatitinkančias viešojo pirkimo technines sąlygas, informuos viešuosius pirkimus kontroliuojančius subjektus ir jie įgyvendins papildomas viešųjų pirkimų vidaus kontrolės priemones.

Išvada. Patvirtintuose viešųjų pirkimų dokumentuose numatyta sprendimų priėmimo tvarka yra skaidri, o vidaus kontrolės sistema veikia tinkamai. Korupcijos pasireiškimo tikimybė vertintina kaip menka.

V. Vorobjova